

MODULE 8: PAKSA: KOMUNIKASYONG DI-BERBAL AT EKSPRESYONG LOKAL

• OBHEKTIBO

Sa pagtatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang:

II. Komunikasyong Di-Berbal:

Ang komunikasyong di-berbal ay isang mahalagang bahagi ng pakikipagtalastasan. Ito ay ang pagpapahayag ng mensahe gamit ang mga kilos, galaw, ekspresyon ng mukha, at iba pa, nang hindi gumagamit ng mga salita. Isa itong detalyadong kodigo na, kahit hindi nakasulat, ay naiintindihan ng mga Pilipino.

A. Mga Uri ng Komunikasyong Di-Berbal:

1. Kinesika (Kinesics): Ito ang pag-aaral ng mga kilos at galaw ng katawan. Ang bawat galaw ay may kahulugan. Halimbawa:

- Pagpapungay ng mga mata: Maaaring nagpapahayag ng pagnanasa, pagkagusto, o paghanga.
- Namumugtong mga mata: Maaaring nagpapahiwatig ng pag-iyak o kalungkutan.
- Papikit-pikit na mga mata: Maaaring nagpapahiwatig ng pagod o antok.
- Mapanglaw na tingin, kunot-noo: Maaaring nagpapahayag ng pag-aalala, pagkabalisa, o galit.
- Ekspresyon ng Mukha: Nakangiti (saya), umiiyak (kalungkutan), nakasimangot (galit), tulala (pagkalito).
- Galaw ng Mata: Ang titig ay nagpapahiwatig ng interes, katapatan, o pagsisinungaling.
- Kumpas (Galaw ng Kamay): Pagsang-ayon, pagtutol, pagbibigay-diin.
- Tindig o Postura: Ang tindig ay nagpapahiwatig ng kumpiyansa, pagkamahiyain, o pagiging agresibo.

2. Proksemika (Proxemics): Tumutukoy ito sa distansya sa pagitan ng mga taong nag-uusap. Iba-iba ang distansya depende sa kung gaano kalapit ang relasyon ng mga tao. Halimbawa: Mas malapit ang distansya sa mga kaibigan kaysa sa mga taong hindi kakilala.

3. Pandama o Paghawak (Haptics): Ito ay isa sa mga pinaka-primitibong paraan ng komunikasyon. Ang paghawak ay maaaring magpahiwatig ng pagmamahal, pakikiramay, o pagsuporta. Halimbawa: Pagtapik sa balikat, paghawak sa kamay, yakap.

4. Paralanguage: Ito ay tumutukoy sa mga katangian ng tinig tulad ng tono, lakas, at bilis ng pagsasalita. Ang paralanguage ay maaaring magbago ng kahulugan ng sinasabi. Halimbawa: Ang pagsasalita ng mabilis ay maaaring magpahiwatig ng pagka-excite, samantalang ang mabagal na pagsasalita ay maaaring magpahiwatig ng kalmado o pag-iisip.

5. Katahimikan: Ang katahimikan ay maaari ring maging isang paraan ng komunikasyon. Maaaring magpahiwatig ito ng pag-iisip, pagsang-ayon, o pagtutol.

6. Simbolo (Iconics): Ang mga simbolo ay ginagamit upang maghatid ng mensahe. Halimbawa: Mga palatandaan sa kalsada, mga simbolo sa mga mapa.

7. Kapaligiran: Ang kapaligiran kung saan nagaganap ang komunikasyon ay nakakaapekto sa mensahe. Halimbawa: Ang isang pormal na pagpupulong ay may iba't ibang paraan ng komunikasyon kaysa sa isang impormal na pag-uusap sa mga kaibigan.

8. Kulay (Colorics): Ang mga kulay ay may simbolismo at maaaring magpahiwatig ng damdamin o oryentasyon. Halimbawa: Ang kulay itim ay kadalasang nauugnay sa kalungkutan o kamatayan.

9. Bagay (Objectics): Ang mga bagay ay maaaring gamitin upang maghatid ng mensahe. Halimbawa: Ang pagbibigay ng bulaklak ay nagpapahiwatig ng pagmamahal o pakikiramay.

III. EKSPRESYON LOKAL

Ang Pilipinas ay mayaman sa mga wika at diyalekto. Ang mga ekspresyong lokal ay karaniwang ginagamit sa mga pang-araw-araw na pag-uusap. Ito ay nagbibigay ng kulay at pagkakaiba-iba sa ating komunikasyon. Ang mga ekspresyong ito ay madalas na ginagamit sa mga sitwasyong nagpapahayag ng emosyon tulad ng pagkagulat, pagkamangha, o galit.